Rodina a domácnost.

(Pokračování.)

MATKA BUDIŽ PRVNÍ UČITELKOU DĚTEM SVÝCH.

Chceme-li maličkých vyučovat, musíme se do duše jejich vmysliti a trpělivě i laskavě si počínat, až pravou cestu ku mysli jejich nalezneme. Ze všeobecné pravidlo slouží tedy výrok, že matka posvolna vrozenou zvědavost dětí používajíc jich k tomu připraví, aby samy poučení si žádaly, na př. slyšíce krásných povídek z knihy čítat a toulíce po výkladu hezkých obrázků, písmenek znáti si přeji a za poučení požádají.

Ještě obyčejnější děti po psaní zatouží a tu nesmíme se hrozit pokaženého papíru a polámaných tužek; všeliký počátek má svých obtíží a když dítě s tabulkou a břidlicí se nespokojí, dejme jemu papíru i tužky a sledujme trpělivě dosti nemotorné pokusy a těšme se s dítětem z jeho prvních výsledků, kteréž se jemu zajisté líbí, třebas se nám nelíbily. S psaním se dítě velmi snadno i čísti naučí a pak jest vyhráno, jestliže se o to přičiníme, aby dítě chuti nestratilo.

Že ostatně rozumné přehánění právě u vyučování nejvíce škodí, netřeba soudnému čtenáři zvláště vykládat; první věci však zůstane vždy, aby se dítě samo s radostí tužky, břidlice neb péra chápalo a učení za příjemné zaměstnání mělo;—ovšem že musí být tedy rozumný postup v učení a jestliže pravidelnost zaměstnání a pořádnost již u dětských her veliké důležitosti mají, při učení ale nestálost a nepořádnost nejsmutnějších následků míval a co se tak v útlém věku pokazilo, později málo kdy se napraví. Chraňmež se tedy dítěti poučení odepříti, nechtějmež ho přímo k učení nutiti, nýbrž vzbuďme v něm chuti a dobré vůle pro ně, a konečně nepřehánějme!

KTERAK MÁME DÍTĚ ZÁHY NAVYKNOUT, ABY SE, PŘÍMĚ A SLUŠNĚ DRŽELO A PŘIMĚŘENĚ POHYBOVALO, JAKOŽ I ZEVNĚJŠÍ SLUŠNOSTI A POŘÁDNOSTI ŠETŘILO?

V tomto ohledu platí hlavně následující pravidlo: Hleďmež pozorně na to, aby se dítě vždycky zpříma drželo a slušně chovalo; pročež jak mile třetího roku dosáhlo, nutno k tomu se přičiniti, aby dítě:

a) Všecko co do ruky vezme, pozvolna a pozorně postavilo aneb na místo uložilo. Kdo záhy toho nedbá, později se marně namáhá, aby dítěti patřičnou šetrnost navykl a nesčíslné škody ho přesvědčí, že by si dosti skrovnou avšak včasnou pozorností a prací mnoho zlosti byl uspořil.

b) Netrpme, aby dítě chodíc, přílišně nohama tlapalo a kopalo; naučme ho záhy volnému a tichému chodu, tak aby hlavní tíže těla na prstech spočívala. Zbytečné nebezké klapání podpatky, kromě nelibosti, kterouž způsobuje, i škodu v zápětí mívá; neboť dítě, kteréž přetěžko našlapuje, mnohem dříve obuv roztrhá, nežli jiné a jak již velmi často řečeno, zvyk jest železná košile a chůzi, kterouž si chlapec navyknul, i muž a starec ještě mívají.

c) Zvláště třeba dbáti o volnou chůzi po schodech. Všelikého skákání, břemotné došlapování tu zcela nemístno a mnohdy i nebezpečno. Nechť se dítě tedy již za útlého mládí přirozeně a jistě chůzi zvykne, aby slušně a spolu s jistotou, dle potřeby rychleji neb méně rychle po schodech nahoru neb dolů chodit se naučilo. Zvláště nešťastné a přece obyčejné skákání a smykání se po zábradlí již velmi mnoho neštěstí způsobilo.

d) Neméně péče požaduje zavírání a otevírání dveří. Jak nemile to každého dojme, když spatří jinocha neb dívku, kteráž se mezi dveřmi u směšné rozpačitosti sem tam otáčí, nevědouc, kterak by dvéře za sebou zavřela a k společnosti se slušně zachovala! Jak nemile dojme to každého, když slyší, kterak se jiný tuď marně namáhá, aby dvéře patřičně otevřel neb břemotně na nich pracuje, chtěje jich otevřít. Jak nemile musí každého bouchání dveřmi dojímat, když si spomene, že by něco málo zručnosti ho nepříjemného hluku zbavilo. Učme tedy záhy dítě své volnému a snadnému otvírání a zavírání dveří a uspořime sobě i jemu mnoho zbytečných nehod a nemilých příhod, mnohdy pro celé živobytí rozhodných a je strpčujících.

e) Pečlivě se přičiňme, aby dítě při chůzi rukama neb celým tělem nekiátilo, přirozená a volná chůze vůbec přivykla a když stojí, a jedné nohy na druhou nepřestupovalo.

Mnohý si ovšem pomyslí, že my zbytečné váhy klademe na věci mimotné a malicherné, avšak kdo svět a důležitost, jakouž v něm právě takové maličkosti a malichernosti mívají, zná, zajisté nám přisvědčí. Přísný první dojem obyčejná veškerý lidský úsudek buď ustanoví, buď promění a mnohý litost svého protějšek nedosáhnul, že osoby na budoucnost jeho vlivem vládnoucí, prvním dojmem na ně způsobeným si odcizil. Hleďmež tedy, aby dojem, kterýž naše děti na cizince učiní, jim byl příznivý! K tomu ale velmi mnoho napomáhá způsob chůze a držení celého těla, jakož zvláště i rukou. Člověk mimovolně se druhému odcizí, když jej těžkou, hýbavou chůzi se blížiti vidí, když již zdaleka spatřuje, kterak nejapně rukama jak pták křídloma ve vzduchu vesluje a před námi stoje, patrně neví, co by si s rukama počal, brzy tam, brzy sem rozpačitě je přenáší, a slova, kterých pronáší, takořka pěstí neb prstem a rukou provází: zkrátka, tak jako vidouce člověka mírným, volným krokem a slušnou chůzí se blížícího a v rozprávce bez nejapné rozpačitosti rukama vládnoucího dle slušnosti chůzi a posunků za vzdělance držíme, tak předsudek se nutně nás zmocní, když vidíme, že všecky tyto znaky vzdělanosti scházejí. Hleďmež tedy, abysme dítěti svému u cizího prvním pohledem již přízeň získali!

Vzdělanec mluví volně a mírně, bez obzvláštního a nemístného výrazu, spíše tiše nežli hlasitě a neklade důraz, nežli kde toho nutně potřeba. Posunků se v celku varuje a hledí, aby pouze obsahem řečí svých a nikoliv hlasem a posunky žádaný dojem způsobil. Z téže příčiny musíme o to dbáti, aby též naše dítě přiměřenému způsobu mluvení s patřičným výrazem a bez výstřednosti v posunících si záhy přivyklo a na př. nevhodně si prsty neb rukama nehrálo, očima na vše strany tvědavě nepátralo, zbytečně rukama nerozhazovalo a nevykládalo, zkrátka musíme se přičinit, aby již v útlém mládí všemu tomu přivyklo, co se nám v vzdělaného člověka líbívá, když s námi rozmlouvá. Neseme si ovšem myslet, že by dítě pojednou všeho pochopilo a všemu se přiučiti mohlo, ani za několik let toho nedosáhneme; avšak kdo záhy s tímto dílem vychování nezačne, později se obyčejně marně o napravení namáhá a jestliže úsilnou a vytrvalou péčí, opětovanou laskavou domluvou a snažným napomínáním pozvolna jednu chybu po druhé vykořeníme a postupně dítě k přiměřenému chování přidržíme, dosti jsme docílili a budeme s výsledkem zajisté spokojeni. Ostatně opětujeme, že slušnému chování větší váhy, nežli ve skutečném světě má, nikterak nepřikládáme a nikterak snad netvrdíme, že by duševní vychování a vzdělání, ušlechtění srdce a mysli nám důležitější nebylo nežli ony zevnějšnůstky, na něž bohužel svět převelmi dbá—aniž nechceme upírat, že přemrštěnost v tomto ohledu jenom škodně působí, protože se výhradnou aneb přehnanou péčí o zevnější slušnost ostatní vychování zanedbá a z hošíka na místě slušného avšak i řádného, dokonalého mu že pouhý hejsek a z rozmilého děvčátka fifena vychová: my jsme pouze rozumnému otci a rozšafné matce vhodně poradit chtěli, aby potřebnou péčí a nikoliv výhradnou a neb přehnanou též zevnější slušnosti u dítek svých věnovali a jich tedy i v tomto ohledu pro praktický život vhodně vychovávali.

Rozmanitosti.

— Všech pošt ve Spojených Státech jest 40.007.

— Spalování mrtvol. — Vídeňská městská rada naléhá v příčině hrozící morové nákazy, aby vyřízena byla příznivě její petice r. 1876 ministerstvu podaná o spalování mrtvol.

— Bulharské povstání v kraji serreském znovu se smohlo. V osadě Porojkoli v okresu demirhisarském vyskytla se léta 120 mužů, kteří chytili čtyry mohamedány, tři sabili a jednoho poslali ku kajmkamovi do Demirhisaru — s poselstvím, že se budou Bulhaři takovým způsobem mstit za ukrutnosti mohamedánův. Ve vsi Ramné bylo osm bulharských povstalců od mohamedánů chyceno, na cestě do Demirhisaru pod záminkou, že chtěli prchnout rozsekáno a hlavy jejich na koly nařáženy. Následkem těchto událostí vypraveny jsou dva slabé prapory pěchoty do Melníka, dva prapory do Nevrokopu a oddíl bašibozuků s Demirhisaru do Porojkoli.

— Válka v Afganistanu, z válečného jeviště v Afganistanu docházejí v poslední době sporé správy. Přes Turkestan a Rusko není s Afganistanem spojení. Armádní sbory jenerálů Stewarta a Biddulpha, jež ustoupily ku Kandaharu, trpí velice nedostatkem potravin. Ku Kandaharu ustupují i oddíly sborů těch, jež byly na pochodu cestou ku Kabulu a obsadily Giriša Argandab. Štěstí Angličanů jest, že se neodvážili dále, jinak by bylo veta po nich; s Afganci spojily se drsnost ponebí a hlad. Angličané domnívali se, že zastraší emíra a použijí ve svůj prospěch jeho nesváru s vlastním synem Jakubem chánem. Zatím však okázal se syn rovněž takovým nepřítelem jako otec. Svornost mezi jednotlivými kmeny byla tím větší, jelikož kmeny, jež držely s Jakubem chanem spojily se ihned s kmeny, jež podporovaly vždy emíra Šír Aliho. Angličané nemohou najíti nijakého panovníka, jenž by se spravoval dle jejich rady a vůle, ba ani s žádným kmenem afganským nedovedli se dosud spřátelit. Pokud nám docházejí zprávy přes Bocharu, jest armáda afganská dosud netknuta a soustředila se mezi Ghasny a Kabulem. Angličané trpí velký nedostatek všeho. Angličané počínají nahlížet, že nynější jejich moc jest nedostatečna, ba že ani nemůže jim pojistit průsmyky a spojení s pozadím.

— Hannibal Hamlin z Maine jest nejstarší mezi senatory Spoj. St. Čítá 70 roků stáří a St. W. Dorsey z Arkansas jest nejmladší, 37 roků. Přes 60 roků stáří jest 19 senatorů, mezi 50 a 60 roky jest 34, mezi 40 a 50 jest 19 a mezi 30 a 40 jsou 3. Devět jich bylo ve válce občanské v armádě severní a 12 v armádě jižní. Čtrnáct bylo dříve guvernéry.

Pro domácnost a hospodářství

Hovězí DRŽKY vyčistí prý se zcela lehce a dobře pomocí vápna. Kvartem zvětralého vápna posypou se držky. Po 15 minutách vloží se na chvíli do vřelé vody a pak se oškrábou, což jest pak lehkou prací.

RANÉ SETÍ bývá obyčejně nejlepší. Z jednoho a toho samého pole lze rozdílným farmařením docíliti rozdílné úrody. Pilný rolník mívá obyčejně lepší úrody než nedbalec. Hlavním pravidlem však vždy jest, že jen z dobrého semene lze očekávati dobrou sklizeň. Proto pozor při vybírání semene.

PAKLI ŽE NEMÁTE dosud ovocnou zahradu, zkuste aspoň několik stromků vysázeti. Ovocnářství se vyplácí ve všech krajích, ve všech ponebích. Jestli máte již starou zahradu, pamatujte, že stromy věčně nenesou a že je třeba staré mladými nahrazovati. Při volení ovocných stromků, nečujte o to, aby jste dostali druhů, o kterých ze zkušenosti (vlastní neb sousedů) víte, že se ve vašem okolí a ponebí dobře daří. Sázejte většinou pozdní druhy, neboť jen ty lze v zimě a přes zimu udržeti.

S NASTÁVAJÍCÍM JAROU, dohlédněte na kůrníky. Nyní, než práce v poli nastala, jest nejlepší k tomu čas. Vyčistěte je a vybělete stěny, budělku i hnízda. Poslednější též radno petrolejem natřít. Tím se vyhubí šmelici. Když nasazujete kvočny, posypte hnízdo sírou neb sirným květem. Teplem těla kvočny vyvinuje se sirný zápach, který šmelíky vyhubí.

STARÉ SEMENO. — Jsou mnohá semena, která v druhém neb pozdějším roce klíčivosti pozbydou. Mezi takové však nepatří pšenice; ta podrží svou klíčivost po mnohá léta. Jak známo, byla úroda v roku 1877 skoro všude dobrá, totiž jakost semene výborná. Naproti tomu v roku minulém v mnohých krajích byla jakost obilí špatná. V takových krajích, kdo by měl neb mohl dostat obilí ze sklizně 1877 k setí, nechť neváhá je setí. Lepší semeno vydá lepší úrodu.

SLADKÉ ZEMČATA. — Sladké zemčata jsou vlastně plodinou jižní, však dají se dosti dobře i v pásmu mírném. V Kansasu i v Nebrasce pěstovány jsou s dobrým úspěchem. Kdo by chtěl sázet na zkoušku, tomu podáváme následující pokynutí: Suchá, ne příliš tučná země, třebas trochu písčitá, hodí se nejlépe. Půda se dobře vyhnojí kompostem neboli dobře prohnilým hnojem a dobře se spracuje opětovaným hlubokým oráním a vláčením. Pak se rozdělí na záhony 4 střevícové. Sázení děje se jako při obyčejných zemčatech, totiž sází se řízky s očkama 8 až 10 palců od sebe. Dobře jest bráti velké zemčata k sázení. Řízky se zahrnou lehce as 2 palce hloubky. Když počnou klíčit, odvorá se se zem od brázdy po obou stranách, aby slunce i vzduch lépe na kořeny účinkovati mohlo. Později se zem opět přivorá neb přihrne. Brázdy dobře udělati široké a u nati vyšší, aby měly dost země, která by nejen vlhkost držela, ale i déšť ku kořenům sváděla. Častější okopávání k vůli vyhubení plevele jest z počátku arci potřebné. Když v podzim nať uschla, mohou se zemčata sklízet. As buší zemčat potřeba na akr půdy.

Divadlo ve Wilber.

V síni

M. B. HOKUFA.

ŘEDITEL DIVADLA A REŽISSER: J. SCHUESSLER.
ŘEDITEL HUDBY: TOM. PAŠEK.

V neděli dne 23. března 1879.

Divotvorný KLOBOUK.

Fraška ve 3. jednáních od V. KLICPERY.

Vstupné každá osoba 25 ctů.
Dítky do 12 let, 15 ctů.

ZAČÁTEK V 7½ HODIN VEČER.

Mým příznivcům
— V —
okolí Wilber Neb.

Oznamují, že dílna má nalezá se nyní
vedle p. Hanyše,
kdež vždy ochotně, jako vždy dosud posloužím rodákům svým veškerou prací v oboru sedlářském.

Jelikož jest snahou mou nejen udržeti získanou přízeň, nýbrž i nově nabýti, může každý s jistotou očekávati, že nalezne u mně vždy nejlepší zboží a nejtrvanlivější práci, při
cenách nejnižších.

V další přízeň se poroučí
F. J. SADILEK.

A. J. Hanyš
—ve—
Wilber - Nebraska

Má na skladě látky oděvní botoví všeho druhu oděv na zakázku, vkusně, dle mody a lacino.

HOSTINEC
Josefa Sestáka
ve Wilber, Neb.

zásoben jest vždy výtečným omahským Metzovým pivem, jakož i nejlepšími likéry a doutníky. Všem mým přátelům a známým kteří mne návštěvou svou poctí, posloužím ochotně. K hojné návštěvě zve uctivě
Josef Sesták.

DO SALINE CO.

Hostinec a stravní dům.
F. JELINKA,
v Crete, - - Neb.

Páni hosté domácí i cestující, strávníci, obsloužení budou co nejlépe v každou dobu. (odšn.)

CHAS. BAND, M. Dr.
Lékárník.
BANDOVA OPERNÍ BUDOVA,
CRETE, - - NEB.

Velká zásoba nového zboží, materialistického i droguerií, došla mne právě z Chicago, kteréž *mohu i budu* prodávati levněji, než v kterékoliv lékárně ve státu koupiti lze. Děkuje mým četným českým přívržencům v Saline Co. za dosavadní přízeň, doufám že udržím si tu samou i na dále správným vždy jednáním. V pádu nemoce poslouží Dr. Band vždy ochotně a přičiní se, by udržel si pověst svou, že jest "nejlepším doktorem v státu."

Nejúpravnější
ČESKÝ HOSTINEC
—v—
CRETE, - - NEB,
jest hostinec
Frant. Nedělý,
na Maine Ave., blíže 13. ulice.

Nákladný (zděný) dům, nejskvostnější zařízení, nejlepší nápoje, doutníky atd., dva nejoblíbenější kulečníky a co nejhlavnější: nejochotnější hostinský. Každý se může o pravdě toho přesvědčit, když navštíví
F. NEDELU.

DO WILBER, NEB.

M. B. HOKUFA
jest vždy zásoben dobrým ležákem i všeho druhu lihovinami, doutníky a t. d. Jest též úplně a pohodlně zařízen pro
stravníky a cestující,
a hosty přespolní, kteříž v každou dobu nejochotněji pohostěni budou.
Trhy na dobytek
odbývají se před tímto hostincem **každou první sobotu v měsíci.**
Všechny k hojné návštěvě zve, k službám ochotný
94— **M. B. HOKUF.**

Jan Rosický.
VEŘEJNÝ NOTÁŘ
v Omaha, Neb.

Chicago & North Western
DRÁHA,
JEST
Nejstarší, nejlépe stavěnou, nejpokročilejší a nejlépe vypravenou,
PROTO I
Nejspolehlivější dráhou na západě.
Jest nyní v chatrné filosofie
Celnou dráhou západu a sev. západu.
Zaručuje plný jistou správou
2.175 mil kolejí
v (vel: nejdelších) hlavní linie:
"CHICAGO, C. BLUFFS & CALIFORNIA,"
"CHICAGO, SIOUX CITY & YANKTON,"
"CHICAGO, CLINTON, D. & LA CROSSE,"
"CHICAGO, FREEPORT & DUBUQUE,"
"CHICAGO, L. CROSSE, WINONA & MINN.,"
"CHICAGO, ST. PAUL & MINNEAPOLIS,"
"CHICAGO, MILWAUKEE & L. SUPERIOR,"
"CHICAGO, GREEN BAY & MARQUETTE,"

Výhody těchto hlavních jsou:
1. Když cestovatel jede do neb z některého místa na západě neb severozápadě, může koupiti si lístek po některé dráze této společnosti a bez jistého, že dojede na místo po ní nebo některé z pojících se drah.
2. Větší část jejích kolejí jsou z oceli; navázka jest dokonalá.
3. Jest nejkratší dráhou mezi všemi důležitými místy.
4. Její vlaky opatřeny jsou Westinghouseovými vzduchovými brzdami, Millerovou Platformou a pojistky a nejnovějšími vynálezy pro pohodlí, bezpečnost a příležitost.
5. Jest jedinou dráhou, na které jezdí Pullmanovy hostinské vozy mezi Chicago a Council Bluffs.
6. Jest jedinou dráhou, na které jezdí Pullmanovy spací vozy mezi Chicago a St. Paul, Green Bay, Freeport, La Crosse, Winona, Dubuque, McGregor, Milwaukee.
7. Žádná dráha neposkytuje takové příležitosti co do počtu vlaků, opatřených Pullmanovými palácovými spacími vozy.
8. Má spojení se všemi drahami, s kterými se stýká. Obliběnost této dráhy stále vzrůstá a cestovatelé jsou jednati ve vlastním zájmu, když koupí lístek po ní.

Lístky na tuto dráhu lze koupiti u všech čelných jednatelů ve Spojených Státech a Kanadě.

Pamatujte si, že musíte poručovat lístky na Chicago a North-Western dráhu a nebrati jiných.

Další zprávy, obětníky, mapy atd. které nemůžete u vašeho jednatele obdržeti, poskytne
MARVIN HUGHITT, Gen'l Mang'r. W. H. STENNETT, Gen'l Pass. Agt.
CHICAGO.

JEST TO FAKTUM!!

Brownovy jaterní pilulky vyhojí bolení hlavy, žloutnatost a jaterní nemoce.

Brownův balsám proti kašli a dehtové cetle vyhojí kašel, nastuzení, nemoce průdušnice a plic, — TEN KAŠEL BY JSTE MĚLI HNED ZAMEZITI.

Brownův vlasosil zamezuje obnipuru a vypadání vlasů a propůjčuje vlasům krásného lesku.

Brownův arnikový liniment a mast' hojí vymknutí, otekliny, bolesti, rány a omrzliny.

Sarsaparilla, pampeliška a jodid potašový očerstvuje játra a čistí krev. VELKÝ to lék pro chronický rematismus.

Na prodej u všech lékárníků v Omaze a Nebrasce.

Kalendářů
mame ještě několik a kdo si je co prvnil zdarma dostat, nechť si bez ohledu předplatí.

CHAS. BAND, M. D. — F. D. KLOFANDA.
Česká lékárna.
Wilber - - Nebraska.
Léky, lučebniny, barvy a oleje,
papír na stěny, sklo do oken, patentované mediciny
A SLOVEM VŠE,
co obyčejně v obchodu materialistickém na skladě se chová. Kupujeme od Tolman & King, z Chicago, velkoobchodníků s materialem.
Čistá vína a likéry,
k účelům lékařským.
Recepty pečlivě se připravují v každou hodinu ve dne neb v noci

Přímý a pravidelný přeplav
Z Bremen do Ameriky aneb naopak.
KAREŠ & STOTZKÝ,
29 Bahnhofstrasse, Bremen, Evropa.
Pro celé císařství rakouské jediní splnomocněnci bremské PAROPLAVEBNÍ SPOLEČNOSTI.
Přepravují cestující po chvalně známých poštovních párnících
"SEVERONĚMECKÉHO LLOYDU"
za ceny nejlevnější. — Přeplavné v mezipalubí s celým stravováním obnáší:
$30.00 papírů pro osobu přes 10 roků starou.
$15.00 " " dítka od 1 do 10 roku stáří.
$2.50 " " kojence pod 1 rok stáří.
Zpáteční přeplavní lístky vystavuje v ceně snížené pan
Franta Brodsky, 20 Avenue L v New Yorku.
Severoněmecký Lloyd jest největší společnost paroplavební v Německu an čítá **27** velkých železných parolodí po nichž se 613.772 osob do konce roku 1876 šťastně přeplavilo. Žádné odůvodněné stesky se proti nim posud neozývali; haněli je kdos, činí to buď *z návodu našich nepřátel aneb k vůli své ziskuchtivosti.*
Jednatelové v státu Nebraska jsou:
v Omaha, pan JAN ROSICKY, MAJITEL "POKROKU ZÁPADU"
v Crete, " J. JINDRA,
kteří přijímají peněžní částky za přeplavní lístky jakož i k další zásilce do Čech, Moravy atd.

Kdoby povolával za sebou do Ameriky své přátele aneb známé, nechť nám sdělí jejich adresu; my zpravíme je ochotně o všem k cestě potřebném a postaráme se o správnou jejich přepravu.

Dopisy na nás buďtež adresovány:
Kares & Stotzký
Bahnhofstrasse 29 v Bremen, Europe